הוולגה והירדן

יבנו לאנשי מפ״ם בתים חדשים (ואיש לא הציע שינפשו את בתיהם לפני השלמת הנקודה החדשה) יקבלו שיכון טוב יותר מאשר יש להם היום. אם כן, מה הרעש ? אמר דוד מלץ : „האם לא ידוע לזועפים שהטכונה אשר בה כיום דירתו של ציזלינג, לא היתה לפני שנים אחדות עדיין קיימת כלל, וכיום היא השכונה היפה ביותר בעין־חרוד ? וציזלינג עזב את הדירה הישנה שלו, שהשקיע בה את נשמתו, ולא היה בזה חס וחלילה משום נישול...“ מישהו מן הצדדים מוכרח ללכת למקום חדש, ולדעת מפא״י מגיעה לה הזכות להישאר : גם מפני היותה רוב, וגם מפני הגיל המופלג יותר של רוב חבריה.

„מסע־שוד גראנדיוזי !“ קראו אנשי הקיבוץ המאוחד להחלטה כולה. טענו הם : אין שום הבדל עקרוני בין הצעת מפ״ם, המחלקת את הנקודה הקיימת כמעט שווה־בשווה לאורך השביל המרכזי, ובין הצעת המחלקה להת־ישבות, שגם היא מחלקת את הנקודה הקיימת — אולם בצורה המוסרת למפ״ב רק חלק זעיר ממנה. ואם אין עוד הבדל עקרוני, הרי נשאר רק הבדל של רכוש.

„אנשי איחוד־הקבוצות רוצים לגשל אותנו מביתנו ולהשאיר את 300 חבריהם בנקודה שנבנתה ל־600, באופן שכל אחד מהם יקבל דירה כפולה ונוחיות כפולה. המדובר כאן ברכוש של מיליוני ל״י. במקום מלחמת־עק־רונות באה מלחמת־נישול !“

כדי להציל את עקרון המרחק בין שתי הנקודות, קבע הרצפלד את הואדי כגבול מפ־ריד. לדעת מצדדי ההצעה היה זה גבול טבעי והגיוני, בדומה לואדי המפריד בין עין־חרוד לבין תל־יוסף מאז המילוג הראשון, לפני 30 שנה. אולם לדברי אנשי מפ״ם לא היה „קו־הואדי“ אלא אחיות עיניים בלבד, להוליך שולל את הציבור.

„הציבור מתרשם שזהו מכשול טבעי או גיאוגרפי, כביכול, איזה נהר חלגה או ירדן לסחות !“ אמר אחד מהם. „אפילו לא נחוץ בולדוזר לכיסויו, כי על ואדי זה בנו כבר בנינים ממש ! בקו ההפרדה (שמפ״ם הציעה) ישנן שדרות עצים, והצענו לנטוע חורשה ברוחב של 50 מטר. אולם אם דרוש לכם דוקא ואדי, כתהום מפרידה, שלא יעברו עליו אלא בגשרים תלויים — אפשר לחפור אותו גם שם...“

איש השומר־הצעיר הציע על העובדה שאין כל מרחק בין משק בית־זרע (המפ״מי) לבין אפיקים (המפא״יית), וגם המרחק בין עין־חרוד לבין תל־יוסף, יריבתה משך דור שלם, כמעט ואינו קיים. לעומת זאת מצביע איש מפא״י על שתי שכנות מפ״מיות, חפצי־בה ובית־אלפא, שהיחסים ביניהן רעים מאד. טען הוא : שכנים בפרוזדור אחד תמיד חיים בסכסוכים, והאחד מפריע להתפתחות השני.

למעשה, בזאת שהמחלקה להתישבות הפקי־דה את עקרון הריחוק, הנחיתה מכה לחברי מפא״י בעין־חרוד. בין השאר נתנה אפשרות לאנשי מפ״ם לטעון טענה כמעט מוחצת.

הטענה : הטעם העיקרי להרחקתנו היה כי המגע הקרוב גורם לסכסוכים, להתכתשויות ולהשחתת הנוער המפא״י. אם כן, יש לה־עדיף דוקא את הצעת מפ״ם על הצעת ה־מחלקה־להתישבות, כי אם תתקבל הצעת מפ״ם, תבוא מיד הפרדה בין שני המחנות, לאורך השביל, ושוב לא יהיה צורך בכל מגע. אולם אם תתקבל הצעת המחלקה להת־ישבות, הרי תעבורנה לפחות שנה־שנתיים עד לגמר בנין הנקודה החדשה, וכל אותה תקופה יוסיפו אנשי מפ״ם לגור במקום, מעורבים בין אנשי מפא״י ומסוגלים להש־פיע על צעיריהם. אם באמת אי־אפשר לחיות אתנו, אזי דרושה הצעה שתפריד בינינו מיד !“

מי ישלם את הוצאות הקמת הנקודה החד־שה, אם תתקבל הצעת המחלקה להתישבות ? היתה זאת נקודה שהיתה צריכה לעניין את ההתישבות העובדת כולה, את הציבור כולו, כי המדובר הוא בסכום של מליונים רבים לבנין נקודה שלמה חדשה ל־300 חברים ל־פחות, עם בניני־הציבור ומפעלי־המשק ה־מתאימים.

העלה נקודה עדינה זו אברהם שכטר, איש אשדות־יעקב, משק המתחלק גם הוא. אמר הוא : „חברינו באשדות־יעקב הצטרכו להוסיף מכיסם לפחות חצי מיליון לירות על התקציב שהבטיח להם אברהם הרצפלד. גם שם הבטיח הרצפלד תקציב להקמת הדירות החדשות, אולם משניגשו לבניה המעשית נתברר שההוצאות עולות כפליים על המוק־צב. הרצפלד לא נתן חדר־אוכל לאנשי מפ״ם־באשדות־יעקב, והיה עליהם להוסיף 200-000 ל״י משלהם כדי לבצע את הבניה.“

אחר הוסיף שכטר שאלה מעוררת מחשבה: „המשקים הצעירים נאבקים על קיומם ונכ־נסו לתקופה של חרפת רעב ממש... את ה־כספים שמשקיעים בשיכון המשקים המפול־גים, בחלקם הגדול אתם לוקחים ממלכיה, מרביבים, מעוד משקים צעירים. לאחר 30 שנות קיום צריך משק עין־חרוד להיבנות על חשבונם של ישובים צעירים. פתאום אין

הנוער המפ־מי : בני המקום ואנשי הכשרות אינה מפסיקים את שיכבת הניר הצעיר בקיבוץ, אשר כתובה יש למפ״ם רוב מוחלט.